

An aerial photograph of a modern urban development. The central feature is a large, irregularly shaped green space with several trees and a small building with a red roof. This green space is surrounded by a network of paved paths and roads. To the left, there's a building with a large solar panel array on its roof. To the right, there are several multi-story buildings with red roofs. The overall design emphasizes green spaces and pedestrian-friendly infrastructure.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Maasstraat 4 te Wessem

Vervolgonderzoek huismus, boerenzwaluw en vleermuizen

Definitief

colofon

projectnaam
Maasstraat 4 te Wessem

datum
31 oktober 2023

projectnummer
P04225

opdrachtgever
Kelleners Ontwikkeling BV

BRO
projectleider
5.1.2e

opgesteld door
5.1.2e

interne controle
RBo

bron kapt
BRO

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4	7	Bronnen	14
1.1	Aanleiding	4			
1.2	Doel	4			
2	Omschrijving plangebied	5	8	Verklarende Woordenlijst	15
2.1	Huidige situatie	5			
2.2	Toekomstige situatie	5			
3	Werkwijze	7			
3.1	Huismussen	7			
3.2	Boerenwaluwen	7			
3.3	Vleermuizen	8			
4	Resultaten	9			
4.1	Huismussen	9			
4.1.1	Nestlocaties	9			
4.1.2	Leefgebied	9			
4.1.3	Omgevingscheck	9			
4.2	Boerenwaluwen	9			
4.3	Vleermuizen	9			
4.3.1	Verblijfplaatsen	9			
4.3.2	Foeragerende vleermuizen	9			
4.3.3	Vliegroutes	9			
4.4	Overige soorten	9			
5	Effectenbeoordeling en toetsing	12			
5.1	Huismussen	12			
5.2	Boerenwaluwen	12			
5.3	Vleermuizen	12			
5.4	Overige soorten	12			
6	Conclusie	13			

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens om de bebouwing aan de Maasstraat 4 in Wessem te slopen en hier nieuwbouw te realiseren. Middels een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan), uitgevoerd door BRO¹, is vastgesteld dat de gebouwen binnen het plangebied geschikte nest- en verblijfplaatsen bevatten voor huismus, boerenwaluw en vleermuizen. Naar aanleiding hiervan is huismus-, boerenwaluw- en vleermuisonderzoek uitgevoerd in het seizoen van 2023, om nesten van huismus en boerenwaluw en verblijfplaatsen van vleermuizen vast te stellen dan wel met voldoende zekerheid uit te sluiten. In dit rapport worden de resultaten van dit nader onderzoek gepresenteerd.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er nestplaatsen van de huismus aanwezig in de betreffende bebouwing?
- Zijn er nestplaatsen van de boerenwaluw aanwezig in de betreffende bebouwing?
- Zo ja, hoeveel nestplaatsen van huismus en boerenwaluw betreft het hier?
- Zijn er verblijfsfuncties van vleermuizen aanwezig in de betreffende bebouwing?
- Zo ja, welke soort, aantal en verblijfsfunctie m.b.t. vleermuizen betreft het hier?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van nest- en/of verblijfplaatsen?
- Leidt de sloop tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige nest- en verblijfplaats komt te vervallen/wordt verstoord, dan zullen deze (ten behoeve van een ontheffingsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een separaat activiteitenplan. Hierbij moet vast komen te staan dat de functies die de gebouwen hebben voor de soort(en) behouden blijven. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een ontheffingsaanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging te worden onderbouwd. Deze eventuele vervolgfase ten behoeve van een ontheffingstraject maakt geen deel uit van onderhavig vervolgonderzoek.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, laatst aangevuld 11 februari 2021). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is in het centrum van de kern Wessem (gemeente Maasgouw). Ten zuiden ligt de Maas en rondom wordt het plangebied omringd door woningen. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het plangebied bestaat momenteel uit een aantal (verouderde) opstallen met daaromheen wat groen en verharding. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 7 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

2.2 Toekomstige situatie

Initiatiefnemer is voornemens op de projectlocatie een (kleinschalig) woonzorgcomplex van 14 zorgappartementen voor langdurige bewoning en 2 kleinere hotelkamers voor tijdelijke zorg. De ter plaatsegelegen bebouwing wordt gesloopt en vervangen door een kleinschalig nieuwbouwcomplex in tweebouwlagen. In het gebouw is tevens voorzien in gemeenschappelijke ruimten en kantoorruimte voor personeel. Daarnaast is aan de westzijde een gemeenschappelijke tuin voorzien.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 3: Tuin en gedeelte te slopen gebouwen

Figuur 4: Binnenkant vervallen opstal

Figuur 5: Gedeelte te slopen bebouwing

Figuur 6: Binnenkant zuidelijke opstal

Figuur 7: Binnenkant noordelijke opstal

3 Werkwijze

3.1 Huismussen

Ten aanzien van de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei 2023 twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de ochtenduren tussen 8.00 uur en 12.00 uur. Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor huismussen. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakpannen dak van de te renoveren woningen broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de huismus (BIJ12, versie 2.1 februari 2023).

- Volgens de soortenstandaard kan de aanwezigheid van een nest van een huismus als volgt worden aangetoond:
- een nestindicatieve waarneming:
 - een nest of nestbouw of
 - bezoek van een huismus aan een waarschijnlijke nestplaats (nest zelf vaak niet zichtbaar, maar grassprietten of veertjes steken uit) of
 - transport van voedsel of ontlastingpakketjes of
 - bedelende jongen in nest (vlak voor uitvliegen goed te horen, steken kopjes uit nestopening).
 - minimaal 1 waarneming in potentieel broedbiotoop in de periode 10 maart t/m 20 juni van:
 - een zingend mannetje (veelal op de dakrand) of
 - aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats of
 - balts.

Afwezigheid van broedende huismussen is aangetoond, als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei (met

tien dagen tussen beide veldbezoeken) of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig.

3.2 Boerenzwaluwen

Voor de boerenzwaluw zijn in juni en juli 2023 2 veldbezoeken uitgevoerd. Daarnaast is tijdens de onderzoeksrondes t.b.v. de huismus reeds geïnventariseerd of er broedparen binnen of in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn. De veldbezoeken zijn gedurende de avondschemering uitgevoerd. Kolonies zijn snel herkenbaar doordat de vogels geregeld bij de nesten zwermen en roepen. Het vaststellen van een broedgeval geschiedt door het waarnemen van een in- of uitvliegende vogel. Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor boerenzwaluwen.

- De afwezigheid van broedende boerenzwaluwen kan voldoende aanneemelijk gemaakt worden als er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na:
- minimaal 2 inventarisatiemomenten, waarvan 1 in juni en 1 in juli
 - tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang

Tabel 1: Bezoeken i.v.m. huismus en boerenzwaluw

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Weer	Temperatuur
02-05-2023	Nestlocaties huismus	09.30 – 10.30	Wind gemiddeld 2 Bft zwaar bewolkt Geen neerslag	9°C
12-05-2023	Nestlocaties boerenzwaluw en huismus	08.30 – 09.30	Wind gemiddeld 3 Bft Zwaar bewolkt Geen neerslag	15°C
06-06-2023	Nestlocaties boerenzwaluw	19.52 – 21.52	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	15°C
03-07-2023	Nestlocaties boerenzwaluw	19.59 – 21.59	Wind gemiddeld 3 Bft geheel bewolkt Geen neerslag	16°C

- tijdens goede (droge) weersomstandigheden.
- De veldbezoeken zijn uitgevoerd tijdens goede (droge) weersomstandigheden, wat gunstig is voor het waarnemen van boerenzwaluwen (zie tabel 1).

3.3 Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in de periode 15 mei tot en met 30 september 2023 in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Dit betreft de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van een onderzoeksgebied gebruik kunnen maken. Gedurende de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltsende mannetjes. Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Van zomerverblijfplaatsen, kraamverblijven en paarverblijfplaatsen mag zekerheidshalve aangenomen worden dat deze ook als winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden, zolang de temperatuur niet te laag wordt (vorst).

De laatvlieger heeft als enige soort geen standaard invliegtijd. Het zwermgedrag is bij deze soort ook korter en kan al plaatsvinden vanaf 1 á 2 uur na het uitvliegmoment. In de periode 15 mei tot en met 15 juli hebben twee gerichte avondrondes (tot circa 2 uur na zonsondergang) plaatsgevonden met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomer- en kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger. Hiervan dient er één avondronde in juni plaats te vinden. Daarnaast heeft er in de periode mei – halverwege augustus tevens een ochtendronde (vanaf circa 2 uur voor zonsopkomst) plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Deze bezoeken zijn uitgevoerd met 1 onderzoeker per veldbezoek, om minimaal 75% van de bebouwing te kunnen overzien. Vervolgens hebben in de periode 15 augustus tot en met 30 september twee avondrondes, met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van de functie paarverblijfplaats. Omdat de vleermuizen bij deze bezoeken gedurende langere tijd baltsend rond hun paarverblijfplaats aanwezig zijn kunnen deze bezoeken door één onderzoeker per veldbezoek worden uitgevoerd. Ten behoeve van het indiceren van een massawinterverblijfplaats, is de eerste avondronde vóór september 2023 uitgevoerd. Door de

beperkte hoogte van de bebouwing zijn (massa-)winterverblijfplaatsen op voorhand uitgesloten. Tabel 2 geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

De inventarisatiemethode is conform de richtlijnen van het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Dit protocol schrijft voor dat de onderzoeksinspanningen afhankelijk zijn van de te verwachten soorten en functies. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermdende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode 15 augustus tot en met 30

september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit een verblijfplaats of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Petersson M500-384) met opnamemogelijkheid en weergave van sonogrammen. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De weersomstandigheden voldoen aan de protocollaire eisen voor vleermuisonderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C, de windsnelheid niet meer dan 3 Beaufort en geen sprake van neerslag (zie tabel 2).

Tabel 2: Bezoeken i.v.m. vleermuisinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/onder	Weer	Temperatuur
06-06-2023	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	21.50 – 00.30	21.52	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	15°C
03-07-2023	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	21.55 – 00.30	21.59	Wind gemiddeld 3 Bft geheel bewolkt Geen neerslag	16°C
10-08-2023	Vleermuizen ochtend (zomerverblijf)	04.55 – 07.00	06.59	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Geen neerslag	18°C
06-09-2023	Vleermuizen (paarverblijf)	22.00 – 00.00	20.15	Wind gemiddeld 2 Bft onbewolkt Geen neerslag	21°C
27-09-2023	Vleermuizen (paarverblijf)	22.00 – 00.00	19.24	Wind gemiddeld 2 Bft Bewolkt Geen neerslag	21°C

4 Resultaten

4.1 Huismussen

4.1.1 Nestlocaties

Tijdens de veldbezoeken zijn er geen huismussen waargenomen binnen het plangebied. Er kan om die reden redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen nestlocatie voor huismus aanwezig zijn binnen het plangebied.

Wel zijn er huismussen waargenomen op de dakgoot van Maasstraat 4a/6, direct ten zuiden van het plangebied. De toegang tot nesten is via de opening tussen de regengoot en de zuidgevel.

4.1.2 Leefgebied

In het groen binnen het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. De huismussen Maasstraat 4a/6, maken gebruik van het groen in de voortuin, de klimop bij de westgevel en het groen bij de Polstraat. Deze groenstructuren hebben een foerageer- en schuilfunctie voor de huismus. Deze groenstructuren blijven binnen de toekomstige situatie behouden, waardoor de foerageer en schuilmogelijkheden behouden blijven. De voorgenomen ingreep zal dan ook niet leiden tot het verloren gaan van leefgebied van de huismus.

4.1.3 Omgevingscheck

De huismus is een soort die zowel voorkomt in de stadcentra als op het platteland, maar een voorkeur heeft voor bebouwde gebieden. Hierbij heeft huismus als vaste rust- en verblijfplaats en nestlocatie een voorkeur voor woningen die openingen hebben die toegang verlenen tot geschikte nestlocatie tussen het dak en het dakbeschot met tevens voldoende groen in de omgeving van de woningen. Direct aangrenzend zijn meer woningen beschikbaar waar huismussen onder kunnen nestelen doordat de meeste panden in de omgeving een pannendak hebben. Zo zijn er huismussen waargenomen onder de daken van Polstraat 1, Wallenstraat 23 en Maasstraat 6a.

4.2 Boerenwaluwen

Tijdens de veldbezoeken zijn er geen boerenwaluwen waargenomen binnen het plangebied. Er kan om die reden redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen nestlocatie voor boerenwaluw aanwezig is binnen het plangebied. De oude nesten zijn niet in gebruik geweest, en nog steeds in een afbrokkelende staat.

4.3 Vleermuizen

4.3.1 Verblijfplaatsen

In totaal zijn er 2 zomerverblijfplaatsen en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek op 6 juni is het uitvliegen van een gewone dwergvleermuis waargenomen bij een kier tussen het dakoverstek en de oostgevel (zie figuur 8 en 9). Tijdens de ochtendronde op 10 augustus is het invliegen van een gewone dwergvleermuis bij een kier tussen de deur en gevel in het gedeelte van de bebouwing dat gebruikt wordt als fietsenstalling waargenomen. Die kier geeft toegang tot achterliggende schuur (figuur 8 en 10). Hier zal de rust- en verblijfplaats van de vleermuis zich naar alle waarschijnlijkheid bevinden, maar de exacte locatie is niet bekend.

Tijdens de veldbezoeken op 6 september en 27 september is er een paar-territorium en paarverblijf van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Het paarverblijf bevond zich tussen de regengoot en de gevel van de noord-oosthoek van de bebouwing (figuur 8 en 11). Daarnaast is er hier een consistent baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen in de achterliggende tuin.

4.3.2 Foeragerende vleermuizen

Tijdens vrijwel ieder veldbezoek zijn enkele (1-2) foeragerende gewone dwergvleermuizen rondom het groen in de tuinen waargenomen. Later in de avond trokken deze weg en vloog er slechts incidenteel een individu over. Gezien de vleermuizen hier niet de hele avond aanwezig waren en regelmatig een kwartier of langer verdwenen is het niet de verwachting dat

het plangebied essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis betreft. Daarnaast is er in de directe omgeving genoeg groen aanwezig dat kan dienen als foerageermogelijkheid. De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot een afname in essentieel foerageergebied.

4.3.3 Vliegroutes

Tijdens de veldbezoeken zijn in de directe omgeving geen eenduidig vliegpatronen aangetroffen welke door meerdere individuen werd gevolgd.

4.4 Overige soorten

In de betreffende woningen kunnen ook vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

Figuur 8: Locaties beschermde functies binnen en rond plangebied

Figuur 9: Locatie invliegende gewone dwergvleermuis oostgevel

Figuur 10: Locatie invliegende gewone dwergvleermuis fietsenschuur

Figuur 11: Locatie invliegende gewone dwergvleermuis oostkant

5 Effectenbeoordeling en toetsing

5.1 Huismussen

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van huismus waargenomen. Bij de voorgenomen plannen gaan geen nestlocaties van de huismus verloren. Wel zijn er binnen de directe aangrenzende woning, de Maasstraat 4a/6, nesten van huismus aanwezig. De huismussen maakten niet gebruik van het groen binnen het plangebied, maar van het opgaand groen in de voortuin van de woning, de klimop bij de westgevel en het groen bij de Polstraat. Er gaan bij de werkzaamheden geen nestplaatsen of essentieel leefgebied van de huismus verloren. Overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot huismus is uitgesloten.

5.2 Boerenzwaluwen

De gevonden resultaten wijzen niet op de aanwezigheid van nestlocaties van boerenzwaluwen binnen het plangebied. De aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van boerenzwaluwen is redelijkerwijs uitgesloten. Overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot boerenzwaluw is uitgesloten.

5.3 Vleermuizen

In totaal zijn er 2 zomerverblijfplaatsen en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen binnen het plangebied. De verblijfplaatsen bevinden zich binnen de te slopen bebouwing. Dit betreft een overtreding van artikel 3.5 lid 2 en 4 inzake het verstoren van, en vernielen van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

5.4 Overige soorten

Andere diersoorten als vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig

mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

6 Conclusie

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen nestlocaties van huismus of boerenwaluw aangetroffen. Overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot huismus of boerenwaluw is uitgesloten.

Wel zijn er binnen de bebouwing 2 zomerverblijfplaatsen en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De verblijfplaatsen bevinden zich binnen de te slopen bebouwing, en gaan verloren met de voorgenomen werkzaamheden. Dit betreft een overtreding van artikel 3.5 lid 2 en 4 inzake het verstoren van, en vernielen van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. In dit geval moet deze worden verkregen bij de Provincie Limburg. Een ontheffingsaanvraag wordt vergezeld van een activiteitenplan. Hierin staat beschreven welke mitigerende en compenserende maatregelen worden genomen, hoe de gunstige staat van instandhouding geborgd wordt, welk in het wet genoemd belang gebruikt wordt en welke alternatieven overwogen zijn.

Tevens dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- De kap van het opgaand groen dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half augustus;

Tabel 3: Overzicht aanwezigheid beschermde soorten en te nemen type maatregelen

Soortgroep	Aanwezig	Aantal	Overtreding	Maatregelen
Huisumus	Nee	-	Nee	-
Boerenwaluw	Nee	-	Nee	-
Vleermuizen	Ja	3	Mogelijk	Aanvragen ontheffing Wet natuurbescherming
Overige soorten ²	Mogelijk	-	Te voorkomen	Rekening houden met broedseizoen en zorgplicht

² Dit betreft soorten die niet honkvast zijn en/of waarvan de nest/verblijfplaats niet jaarrond is beschermd. Echter mogen de nesten/verblijfplaatsen met eieren of jongen niet worden verstoord/verwijderd. Hieromtrent dient per complex de situatie qua planning en werkzaamheden te worden afgestemd met de begeleidend ecooloog.

7 Bronnen

- **5.1.2e** & **5.1.2e** 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Kennisdocument Huismus, versie 2.1 BIJ12 februari 2023
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- **5.1.2e** & **5.1.2e** 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2018. Vogelatlas van Nederland. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

8 Verklarende Woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een onthefingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door de vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	2, 14